

Chráněná území Brna a okolí 1

Krumlovsko-rokytenské slepence

Pálava: Děvín, Tabulová, Kalendář věků a Kočičí skála

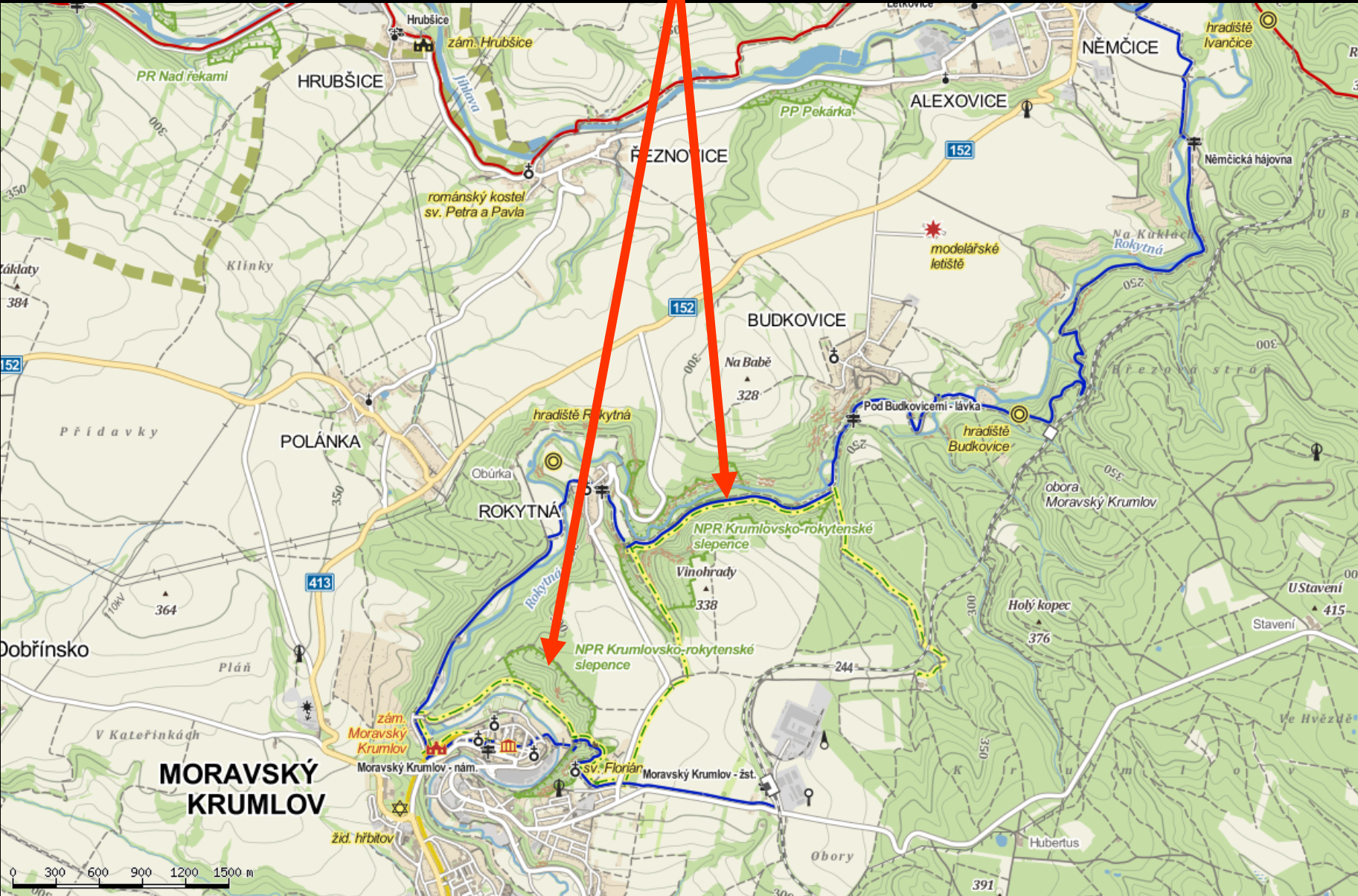
Pavel Veselý

MODULARIZACE VÝUKY
EVOLUČNÍ A EKOLOGICKÉ
BIOLOGIE
CZ.1.07/2.2.00/15.0204

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Krumlovsko-rokytenské slepence

Krumlovsko-rokytenské slepence

- NPR Krumlovsko-rokytenské slepence (1. 6. 2005)
- rozloha 86,58 ha
- nadmořská výška 226–337 m
- k. ú. Moravský Krumlov, Rokytná
- Předmětem ochrany je skalní step, lesostep a lesy

Krumlovsko-rokytenské slepence

- V území bylo zjištěno přes 550 druhů cévnatých rostlin
- Některé druhy zde mají severní hranici rozšíření

Geologie Krumlovských slepenců

čtvrtohory

- 6 nivní sediment
- 7 smíšený sediment
- 13 kamenitý sediment
- 16 spraš
- 24 fluviální písek, šterk
- 28

třetihory

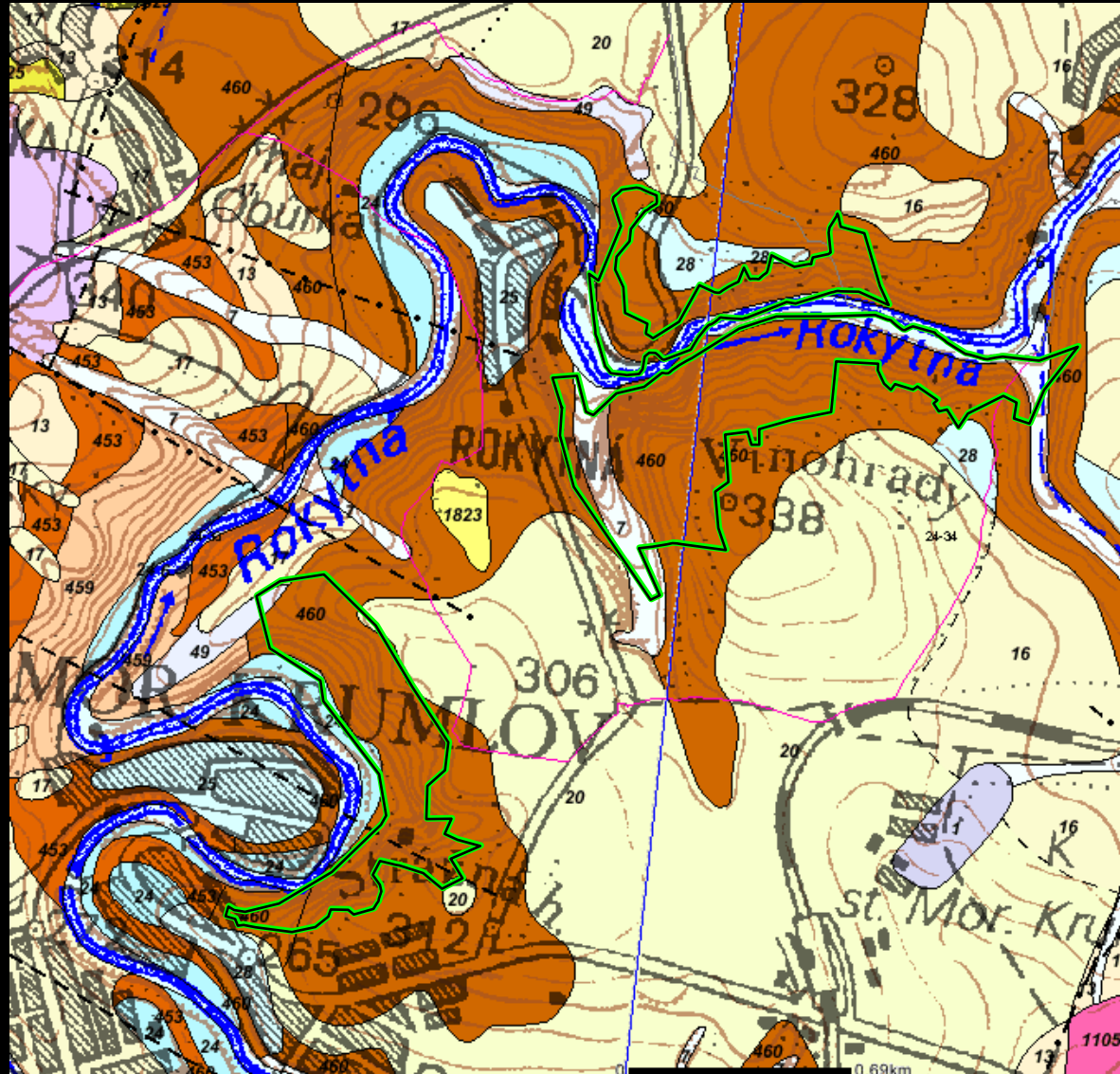
- 1823 zpevněné mořské šterky

prvohory – perm

- 453 slepence
- 460
- 459 jílovce, pískovce

starohory

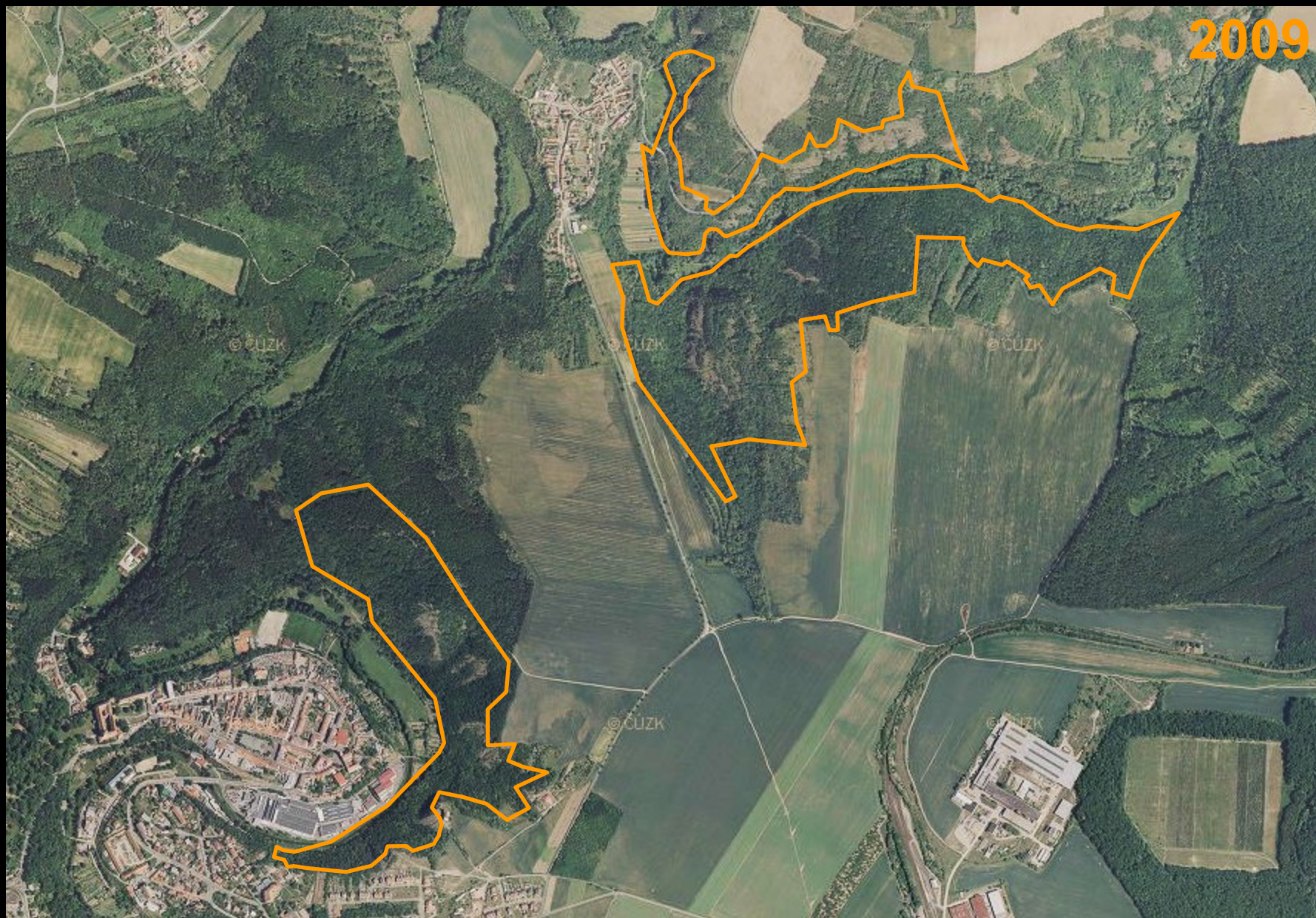
- 1105 granodiorit

Krumlovsko-rokytenské slepence

Krumlovsko-rokytenské slepence

Management lokality

- Sečení ploch
- Redukce křovin
- Prosvětlování lesa
- invazní druhy
 - *Robinia pseudacacia*
 - *Lycium barbarum*
 - *Syringa vulgaris*

Moravský Krumlov

Krumlovsko-rokytenské slepence

Krumlovsko-rokytenské slepence

Krumlovsko-rokytenské slepence

Krumlovsko-rokytenské slepence

Krumlovsko-rokytenské slepence

Krumlovsko-rokytenské slepence

Řeka Rokytná

Řeka Rokytná

Krumlovsko-rokytenské slepence

Významné druhy flóry

Pulsatilla grandis
koniklec velkokvětý

Významné druhy flóry

Pulsatilla pratensis

koniklec luční

Významné druhy flóry

Gagea bohemica

křivatec český

Významné druhy flóry

Tephrosieris integrifolia
starček celolistý

Významné druhy flóry

Papaver maculosum
mák bělokvěť

Významné druhy flóry

Fumana procumbens
devaterka poléhavá

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/medicago-prostrata/>

Medicago prostrata
tolice rozprostřená

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/ranunculus-illyricus/>

Ranunculus illyricus
pryskyřník ilyrský

Významné druhy flóry

Verbascum phoeniceum
divizna brunátná

Významné druhy flóry

Euphorbia epithymoides
pryšec mnohobarvý

Významné druhy flóry

Campanula bononiensis
zvonek boloňský

Významné druhy flóry

Alyssum montanum

tařice horská

Významné druhy flóry

Alyssum saxatile

tařice skalní

Významné druhy flóry

Centaurea triumfettii

chrpa chlumní

Významné druhy flóry

<http://www.luontoportti.com/suomi/en/kukkakasvit/lesser-meadow-rue>

Thalictrum minus
žlutůcha menší

Významné druhy flóry

Inula oculus-christi
oman oko Kristovo

Významné druhy flóry

Dictamnus albus
třemdava bílá

Významné druhy

<http://www.biolib.cz/cz/taxonimage/id36091/?taxonid=42735>

Bothriochloa ischaemum

vousatka prstnatá

Významné druhy flóry

Sesleria albicans
pěchava vápnomilná

Významné druhy flóry

Adoxa moschatellina
pižmovka mošusová

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/saxifraga-paniculata/>

Saxifraga paniculata
lomikámen vždyživý

Významné druhy flóry

http://en.wikipedia.org/wiki/Leopoldia_comosa

Muscari comosum
modřenec chocholatý

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/stipa-pennata/>

Stipa pennata

kavyl Ivanův

Významné druhy flóry

<http://botanika.bf.jcu.cz>

Stipa pulcherrima
kavyl sličný

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/stipa-dasyphylla/>

Stipa dasyphylla
kavyl chlupatý

Významné druhy flóry

Asplenium septentrionale
sleziník severní

Významné druhy flóry

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Asplenium_ruta_muraria1.jpg

Asplenium ruta-muraria
sleziník routička

Významné druhy flóry

Aconitum anthora

oměj jedhoj

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/cardaminopsis-arenosa-arenosa/>

Cardaminopsis arenosa
řeřišničník písečný

Významné druhy flóry

Arabis pauciflora
huseník chudokvětý

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/dianthus-moravicus/>

Dianthus moravicus
hvozdík moravský

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/linaria-genistifolia/>

Linaria genistifolia
Inice kručinkolistá

Významné druhy flóry

Prunus mahaleb
třešeň mahalebka

Významné druhy flóry

Rosa rubiginosa
růže vinná

Významné druhy flóry

Cornus mas
dřín obecný

Významné druhy flóry

Quercus pubescens
dub šípák

Významné druhy fauny

http://nd01.jxs.cz/993/582/da46c2f580_18290327_o2.jpg

Mantis religiosa

kudlanka nábožná

Významné druhy fauny

Brintesia circe

okáč voňavkový

Významné druhy fauny

Eresus cinnaberinus
stepník rudý

Významné druhy fauny

Libelloides macaronius
ploskoroh pestrý

Významné druhy fauny

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/4d/Zerynthia_polyxena1.JPG/622px-Zerynthia_polyxena1.JPG

Zerynthia polyxena
pestrokřídlec podražcový

Významné druhy fauny

<http://www.treknature.com/gallery/Europe/France/photo90231.htm>

Cerambyx cerdo
tesařík obrovský

Významné druhy fauny

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Lucanus_cervus.jpg

Lucanus cervus
roháč obecný

Významné druhy fauny

Lacerta viridis

ještěrka zelená

Významné druhy fauny

Upupa epops
dudek chocholatý

Významné druhy fauny

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Emberiza_calandra.jpg

Emberiza calandra
strnad luční

Významné druhy fauny

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dohle_%28Corvus_monedula%29_d1.jpg

Corvus monedula
kavka obecná

Významné druhy fauny

Corvus corax
krkavec obecný

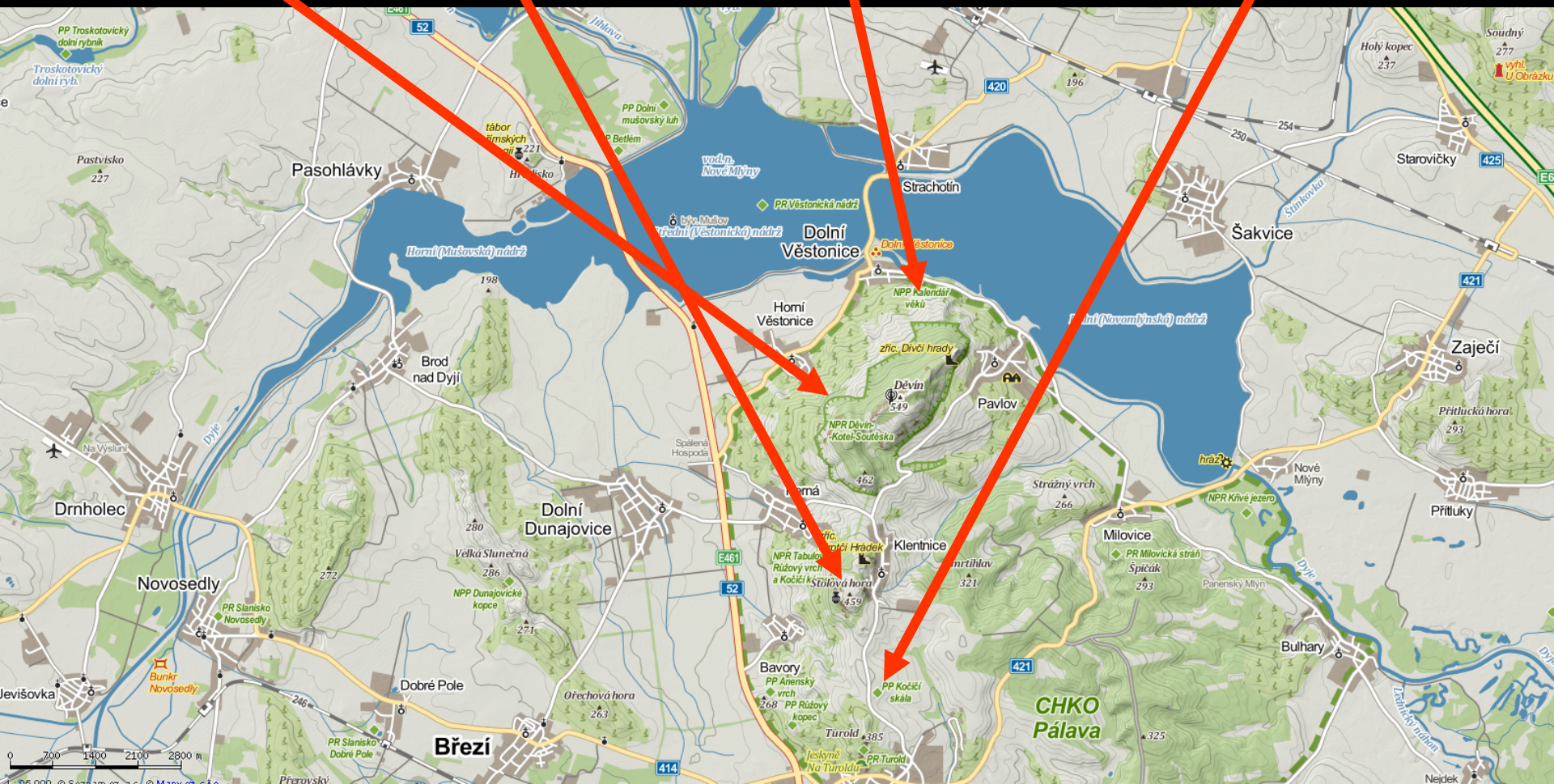
Významné druhy fauny

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Alcedo_atthis_-_Khao_Yai.jpg

Alcedo atthis
ledňáček říční

Děvín, Tabulová, Kalendář věků, Kočičí skála

Děvín

- NPR Děvín (10. 5. 1946, 2020)
- rozloha 159,62 ha
- nadmořská výška 280–549 m
- k. ú. Pavlov, Horní Věstonice, Klentnice, Perná
- Předmětem ochrany je krasová step, lesostep a lesy

Tabulová, Růžový vrch a Kočičí kámen

- NPR Tabulová, Růžový vrch a Kočičí kámen (26. 7. 1951)
- rozloha 48,27 ha
- nadmořská výška 380–430 m
- k. ú. Bavory, Klentnice, Perná
- Předmětem ochrany je krasová step a lesostep

Kalendář věků

- NPP Kalendář věků (15. 5. 2005)
- rozloha 0,45 ha
- nadmořská výška 180–204 m
- k. ú. Dolní Věstonice
- Předmětem ochrany je sprašový profil odhalený při těžbě jílu pro cihelnu
- Stratotyp svrchního pleistocénu

Kočičí skála

- PR Kočičí skála (1. 1. 1946)
- rozloha 0,66 ha
- nadmořská výška 342–349 m
- k. ú. Mikulov
- Předmětem ochrany vápencová skalka u silnice Mikulov – Klentnice
- Vyvinuta vegetace skalní stepi

Děvín

- v 19. stol. zřízena obora pro chov zvěře (daňci, koza bezoárová, mufloni)
- Umělé zalesňování nepůvodními druhy (borovice černá, pajasan, akát)
- Armádní objekt na vrcholu Děvína (od 40. let)
- 1976 zbudován televizní vysílač

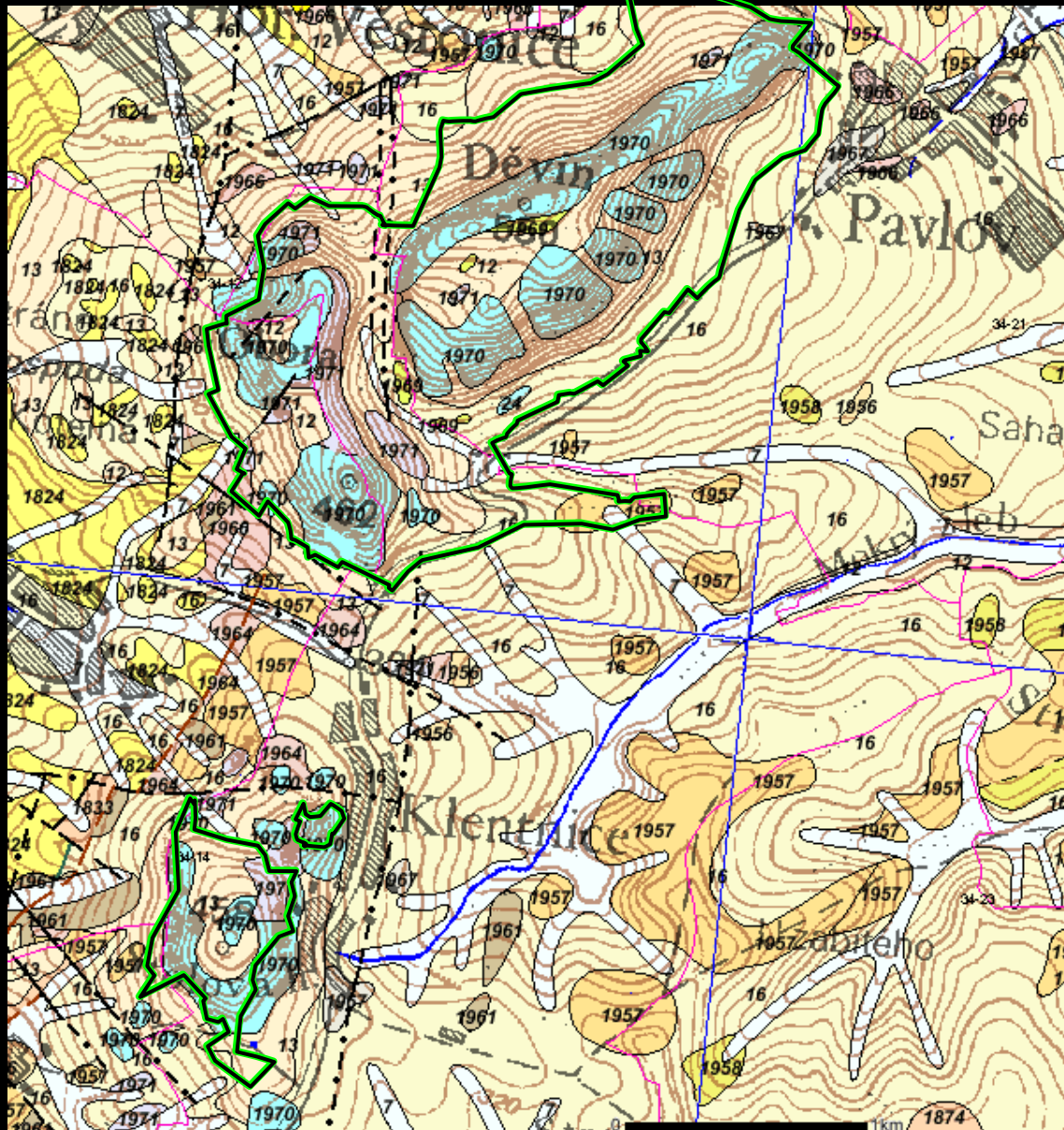

Děvín

- 1996 zrušena obora, zůstali mufloni
- 2004 odstraněny armádní objekty
- V současnosti odstraňování pajasanu a akátů
- Problém s expanzí ovsíku

Geologie Děvína a Tabulové

čtvrtohory

- 6 nivní sediment
- 7 smíšený sediment
- 12 písčítý sediment
- 13 kamenitý sediment
- 16 spraš

třetihory

- 1824 vápnitý jíl
- 1956 jílovec, pískovec
- 1957 jílovec, vápenec
- 1961 jílovec, vápenec
- 1964 pískovec, slepence
- 1966 pelity, slepence

druhohory – jura

- 1970 vápenec
- 1971 vápenec, slínovec

Děvín a Tabulová

Děvín a Tabulová

2009

Kalendář věků

Děvín-Kotel-Soutěska

Děvín-Kotel-Soutěska

Děvín-Kotel-Soutěska

Hrad Děvičky

Krasová step a hrad Děvičky

Hrad Děvičky

Hrad Děvičky

Vysílač na Děvíně

Bývalý vojenský objekt

Bradlo s krasovou stepí

Vedení VN nad Soutěskou

Šípák nad Soutěskou

Management lokality

Management lokality

Výhled na Brno

Tabulová

Tabulová

Sirotčí hrádek

Kočičí skála

Budování nádrží Nové Mlýny

- 1962 vypracován projekt regulace Dyje a výstavby nádrží
- 1968 vláda schválila plán výstavby
- Následoval tlak biologů i místních občanů proti stavbě
- Přesto stavba 1977 začala a měla být rozdělena do dvou etap + posouzení
- Ve druhé se pokračovalo bez povolení

Budování nádrží Nové Mlýny

- Obec Mušov byla vyklizena i přes nesouhlas místních a zatopena
- Poslední nádrž byla napuštěna 1989, postavena na rovině, dlouhé násypy hrází (prům. hloubka nádrží 1,2 m)
- Byly zlikvidovány rozsáhlé zachovalé lužní lesy. Poslední fragmenty původních lužních lesů jsou zachovány v NPR Křivé jezero
- Zanikla pestrá lužní krajina s parametry NP

Nenaplněný význam

- Nádrže neochrání území před velkou záplavou vzhledem k nedostatečnému manipulačnímu prostoru
- Plánované závlahy se zemědělcům ekonomicky nevyplatí
- Rekreační význam snižují přemnožené řasy a sinice
- Místo plánovaného zisku vodní dílo generuje každoročně (deseti)milionové ztráty

Po roce 1989

- Od 1993 snaha o zmírnění následků
- 1994 vyhlášena PR Věstonická nádrž
- Snížena hladina 2. nádrže o 85 cm, výstavba umělých ostrovů (dotace 60 mil. Kč)
- Samovolná obnova měkkého luhu
- Po vypršení výjimky v r. 2001 hladina opět zvýšena, ostrovy z většiny zaplaveny

Niva Dyje

1953

Niva Dyje

2009

Lužní krajina v nivě Dyje

Mokřad Pansee

Hlavaté vrby

Hnízdění hus

Bývalá obec Mušov

KVH Litobratřice

Bývalá obec Mušov

Memento lužního lesa

Dolní nádrž

Dolní nádrž

Zmizelé druhy pálavské flóry

<http://botany.cz/cs/echinops-ritro-ruthenicus/>

Echinops ritro ssp. *ruthenicus*
bělotrn modrý ukrajinský

Zmizelé druhy pálavské flóry

Heliotropium europaeum
otočník evropský

<http://botany.cz/cs/heliotropium-europaeum/>

Významné druhy flóry

Salvia aethiopis
šalvěj habešská

Významné druhy flóry

Teucrium montanum
ožanka horská

Významné druhy flóry

Fumana procumbens
devaterka poléhavá

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/medicago-prostrata/>

Medicago prostrata
tolice rozprostřená

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/poa-badensis/>

Poa badensis
lipnice bádenská

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/arenaria-grandiflora/>

Arenaria grandiflora
písečnice velkokvětá

Významné druhy flóry

Dianthus lumnitzeri
hvozdík Lumnitzerův

Významné druhy flóry

Adonis vernalis

hlaváček jarní

Významné druhy flóry

Globularia bisnagarica
koulenka prodloužená

Významné druhy flóry

Orlaya grandiflora
paprška velkokvětá

Významné druhy flóry

Hesperis sylvestris
večernice lesní

Významné druhy flóry

Hesperis tristis
večernice smutná

Významné druhy flóry

Stachys germanica
čistec německý

Významné druhy flóry

Dictamnus albus
třemdava bílá

Významné druhy flóry

Euphorbia epithymoides
pryšec mnohobarvý

Významné druhy flóry

Limodorum abortivum
hnědenec zvrhlý

Významné druhy flóry

Lotus borbasii
štírovník Borbášův

Významné druhy flóry

Iris pumila
kosatec nízký

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/iris-arenaria/>

Iris humilis ssp. *arenaria*

kosatec skalní písečný

Významné druhy flóry

Muscari tenuiflorum
modřenec tenkokvětý

Významné druhy flóry

Tephrosieris integrifolia
starček celolistý

Významné druhy flóry

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Gentiana_cruciata_2.jpg

Gentiana cruciata

hořec křížatý

Významné druhy flóry

Orchis militaris

vstavač vojenský

Významné druhy flóry

Orchis purpurea
vstavač nachový

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/ranunculus-illyricus/>

Ranunculus illyricus
pryskyřník ilyrský

Významné druhy flóry

Veronica prostrata

rozrazil rozprostřený

Významné druhy flóry

Campanula bononiensis
zvonek boloňský

Významné druhy flóry

Alyssum montanum

tařice horská

Významné druhy flóry

Taraxacum sect. *Erythrosperma*
pampeliška červenoplodá

Významné druhy flóry

Alyssum saxatile

tařice skalní

Významné druhy flóry

Centaurea triumfettii

chrpa chlumní

Významné druhy flóry

Inula oculus-christi
oman oko Kristovo

Významné druhy flóry

Carduus nutans
bodlák nicí

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/linaria-genistifolia/>

Linaria genistifolia
Inice kručinkolistá

Významné druhy flóry

Orobanche purpurea
zárza nachová

Významné druhy flóry

Sesleria albicans
pěchava vápnomilná

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/es/estragalus-austriacus/>

Astragalus austriacus
kozinec rakouský

Významné druhy flóry

Astragalus onobrychis
kozinec vičencový

Významné druhy flóry

Inula hirta
oman srstnatý

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/linum-hirsutum/>

Linum hirsutum
len chlupatý

Významné druhy flóry

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Phlomis_tuberosa_habitus_2.jpg

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Phlomis_tuberosa_flowers.jpg

Phlomis tuberosa
sápa hlíznatá

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/erysimum-odoratum/>

Erysimum odoratum
trýzel vonný

Významné druhy flóry

Melittis melissophyllum
medovník meduňkolistý

Významné druhy flóry

Lilium martagon

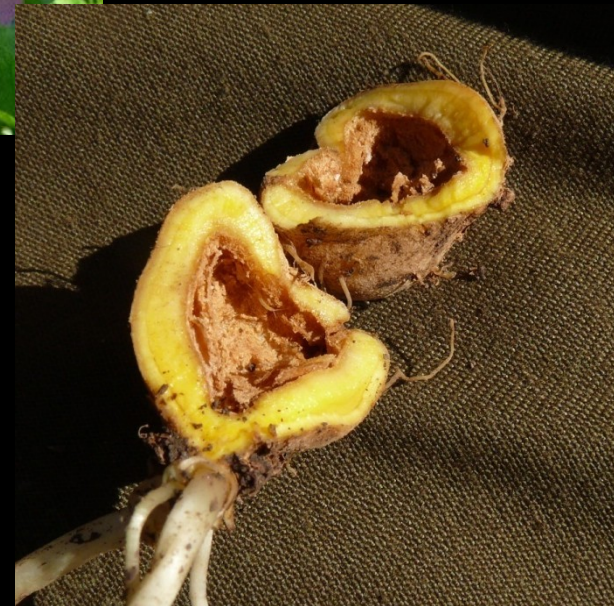
lilie zlatohlavá

Významné druhy flóry

Galanthus nivalis
sněžěnka jarní

Významné druhy flóry

Corydalis cava
dymnivka dutá

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/corydalis-pumila/>

Corydalis pumila
dymnivka nízká

Významné druhy flóry

<http://botany.cz/cs/aster-linosyris/>

Aster linosyris
hvězdnice zlatovlásek

Významné druhy flóry

Aster amellus

hvězdnice chlumní

Významné druhy flóry

Prunus mahaleb
třešeň mahalebka

Významné druhy flóry

Quercus pubescens
dub šípák

Významné druhy flóry

Cornus mas
dřín obecný

Významné druhy flóry

Staphylea pinnata

klokoč zpeřený

Významné druhy flóry

Aconitum lycoctonum
oměj vlčí mor

<http://botany.cz/cs/acnitum-lycoctonum/>

Významné druhy flóry

Dentaria enneaphyllos
kyčelnice devítilistá

Významné druhy flóry

Parietaria officinalis
drnavec lékařský

Expanze ovsíku

Invaze netýkavky

Invazní druhy

Opuntia phaeacantha
opuncie hnědoostná

Významné druhy mykoflóry

Geastrum corollinum
hvězdovka bradavková

Významné druhy mykoflóry

Disciseda calva
žaludice lysá

Významné druhy mykoflóry

Microstoma protracta
ohnivec zimní

Významné druhy fauny

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:SagaPedo2.jpg>

Saga pedo
kobylka sága

Významné druhy fauny

Libelloides macaronius
ploskoroh pestrý

Významné druhy fauny

Eresus cinnaberinus
stepník rudý

Významné druhy fauny

http://nd01.jxs.cz/993/582/da46c2f580_18290327_o2.jpg

Mantis religiosa

kudlanka nábožná

Významné druhy fauny

http://www.hvlfoto.cz/main.php?g2_view=core.DownloadItem&g2_itemId=2826&g2_serialNumber=3

Zygaena laeta
vřetenuška pozdní

Významné druhy fauny

<http://files.ucivo.webnode.cz/200003317-b407db5c29-public/Hmyz%20Mot%C3%BDli%20martin%C3%A1%C4%8D%20hru%C5%A1%C5%88ov%C3%BD.jpg>

Saturnia pyri
martináč hrušňový

<http://www.michal-kupsa.cz/klicova-slova/martinac-hrusnovy-saturnia-pyri-438.html>

Významné druhy fauny

<http://www.leps.sk/SLOVENSKA%20VERZIA/Motyle%20Slovenska/Papilionidae/Parnassius%20mnemosyne/mnemosyne.html>

Parnassius mnemosyne
jasoň dymnivkový

Významné druhy fauny

Polistes gallicus
vosík francouzský

Významné druhy fauny

Allolobophora hrabei
žížala hlubinná

Významné druhy fauny

Lacerta viridis

ještěrka zelená

Významné druhy fauny

Upupa epops
dudek chocholatý

Významné druhy fauny

http://www.natureimages.eu/images/IMG_9884_red.jpg

Tichodroma muraria
zedníček skalní

Významné druhy fauny

Columba oenas

holub doupňák

Významné druhy fauny

<http://www.biolib.cz/cz/taxonimage/id89748/?taxonid=8807>

Merops apiaster
vlha pestrá

Významné druhy fauny

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Oriole_2.jpg

Oriolus oriolus

žluva hajní